

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania J. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o ustalenie ustawodawstwa właściwego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 30 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 23 maja 2017 r. oddalił apelację wnioskodawcy J. B. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 14 marca 2016 r. oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 22 lipca 2015 r., ustalającej dla wnioskodawcy ustawodawstwo polskie jako właściwe od dnia 1 września 2012 r.

W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że skoro wobec wnioskodawcy, prowadzącego w Polsce pozarolniczą działalność gospodarczą, słowacka instytucja ubezpieczeniowa decyzją z dnia 2 października 2012 r. orzekła, że nie został on

objęty od dnia 1 września 2012 r. ubezpieczeniami społecznymi z tytułu umowy o pracę zawartej ze słowackim pracodawcą A. s.r.o. w C., która została następnie utrzymana w mocy prawomocną decyzją z dnia 22 stycznia 2014 r., to zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja organu rentowego stwierdzająca, iż wnioskodawca podlega polskim ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1773 ze zm.) jest prawidłowa. Istnienie stosunku pracy między wnioskodawcą a pracodawcą słowackim, jak też marginalny charakter wykonywanej na rzecz pracodawcy słowackiego pracy podlega wyłącznej ocenie instytucji słowackiej, której organy polskie nie są władne podważyć. Ustalenia te zostały poczynione na skutek przeprowadzenia przez obie instytucje ubezpieczeniowe procedury dotyczącej stosowania art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE. L. 166 z 30 kwietnia 2004 r., s. 1; dalej jako rozporządzenie podstawowe), przewidzianej w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE. L. 284 z dnia 30 października 2009 r., dalej jako rozporządzenie wykonawcze). Sąd Apelacyjny uznał także, że pracodawca słowacki wnioskodawcy nie miał statusu ubezpieczonego w rozumieniu art. 477¹¹ § 1 k.p.c.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca, zaskarżając wyrok w całości. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez stwierdzenie, że od dnia 1 września 2012 r. do nadal podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego albo o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego wraz z zaskarżoną decyzją i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie prawa materialnego przez:

- 1) błędną wykładnię art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego polegającą na dokonaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalenia ustawodawstwa właściwego innego niż słowackie od dnia 1 września 2012 r. do nadal w sytuacji, gdy skarżący posiada poświadczony przez słowacką instytucję właściwą formularz S1 i wydany na czas nieokreślony słowacki odpowiednik karty EKUZ (*Europsky Preukaz Zdravotneho Poistenia*), a przede wszystkim dlatego, że na dzień wydania zaskarżanego wyroku nie istniały podstawy do ustalenia ustawodawstwa polskiego dla skarżącego z uwagi na niezaskarżalną decyzję *Socialnej Poistovnej* Centrala w B. (...) z dnia 22 stycznia 2014 r. oraz nieprzerwane dysponowanie przez skarżącego ważnymi zgłoszeniami do słowackich ubezpieczeń społecznych w okresie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę; 2) niewłaściwe zastosowanie art. 11 ust. 3a rozporządzenia podstawowego, choć nie miał on zastosowania w sprawie, ponieważ skarżący wykonuje nie tylko pracę na własny rachunek w Polsce, ale także wykonywał nieprzerwanie od dnia 1 lutego 2012 r. pracę najemną na Słowacji, a więc miał do niego zastosowanie wyłącznie art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia; 3) niewłaściwe zastosowanie art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego i doprowadzenie do sytuacji, w której skarżący wbrew przepisom rozporządzenia podlega w tym samym czasie ustawodawstwu dwóch różnych państw członkowskich; 4) niezastosowanie art. 6 k.c. w związku z art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, co doprowadziło do uznania przez Sąd drugiej instancji, że instytucje właściwe wykazały nierzeczywistość prowadzonej przez pracodawcę działalności gospodarczej, mimo iż nie przedłożono żadnych dowodów potwierdzających niewykonywanie przez skarżącego pracy zleconej, a sama *Socjalna Poistovna* nigdy nie określiła spółki A. s.r.o. jako skrzynkowej.

W skardze kasacyjnej zarzucono także naruszenie prawa procesowego:

- 1) art. 378 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji, polegające na nierozpoznaniu wszystkich zarzutów apelacji i zaniechanie odniesienia się do nich, rozważenia i oceny ich zasadności, w szczególności zarzutu naruszenia art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego w związku z art. 1 ust. 2c w związku z art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 16 rozporządzenia wykonawczego oraz art. 233 k.p.c. i wydanie zaskarżonego wyroku, mimo braku obligatoryjnej współpracy między

instytucjami właściwymi; 2) art. 2 pkt 2 rozporządzenia wykonawczego, przez zaniechanie zwrócenia się do instytucji słowackiej w celu wyjaśnienia kwestii ważności zgłoszenia skarżącego do ubezpieczeń słowackich i zaniechanie uzyskania wszystkich danych niezbędnych dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków skarżącego, jak też niewyjaśnienie rozbieżności pomiędzy protokołami z kontroli przeprowadzonej u pracodawcy skarżącego, a stanowiskiem zajętym przez instytucję słowacką, co oznacza, że *Socialna Poistovna* jako instytucja przyjmująca nie miała podstaw by zaakceptować jakiegokolwiek inne ustawodawstwo niż słowackie; 3) niezastosowanie art. 5 w związku z art. 16 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego, przez podważenie ważności umowy o pracę, na podstawie której został wydany przez instytucję innego państwa członkowskiego dokument potwierdzający zgłoszenie osoby do ubezpieczenia społecznego w tym innym państwie członkowskim oraz podważenie ważności dokumentów potwierdzających zgłoszenie skarżącego do ubezpieczeń społecznych, a to registracnego listu FO i wydanego na jego podstawie poświadczenia S1 Sk i bezterminowo ważnego słowackiego odpowiednika karty EKUZ; 4) art. 1 ust. 2c w związku z art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 16 rozporządzenia wykonawczego, przez podtrzymanie uznania milczenia *Socialnej Poistovnej* za dokument, bez jednoczesnego obligatoryjnego powzięcia uzasadnionych wątpliwości w myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego przez organ rentowy, co doprowadziło do zaniechania skutecznienia w pełnym zakresie procedury dialogu i koncyliacji określonej tak w art. 6 i art. 16 rozporządzenia wykonawczego, jak i w postanowieniach Decyzji Nr A1 Komisji Administracyjnej z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielenia świadczeń na mocy rozporządzenia podstawowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości w kwestii tego:

1) czy art. 16 ust. 4 w związku z art. 2 ust. 2 i punktem 10 preambuły rozporządzenia wykonawczego należy rozumieć w ten sposób, że na instytucji miejsca zamieszkania ciąży obowiązek zwrócenia się do instytucji właściwej

państwa członkowskiego, w której osoba informująca wykonuje pracę najemną, w celu wyjaśnienia wątpliwości, czy osoba rzeczywiście wykonuje pracę w tym państwie i czy wykonywana praca nie ma charakteru marginalnego?

2) czy art. 5 rozporządzenia wykonawczego należy rozumieć w ten sposób, że instytucja państwa zamieszkania nie może skutecznie podważyć ważności postanowień umowy o pracę, na podstawie, której został wydany przez instytucję innego państwa członkowskiego dokument potwierdzający zgłoszenie osoby do ubezpieczenia społecznego w tym innym państwie członkowskim?

3) czy w sytuacji, w której instytucja miejsca zamieszkania ustala ustawodawstwo tymczasowe wbrew art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, a instytucja miejsca wykonywania pracy jako instytucja przyjmująca nie koryguje tego ustalenia, to czy instytucja miejsca zamieszkania nie powinna w myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego powziąć uzasadnionych wątpliwości co do takiego postępowania w szczególności, gdy stanowisko instytucji miejsca wykonywania pracy nie jest poparte stosownym materiałem dowodowym, a pismo nie zostało wydane w żadnej szczególnej formie i czy ta pozorna zbieżność pomiędzy stanowiskiem instytucji miejsca zamieszkania ustalającej ustawodawstwo tymczasowe oraz stanowiskiem instytucji miejsca wykonywania pracy przy równoczesnym ważnym zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych w państwie wykonywania pracy nie powinna prowadzić do uskutecznienia w pełnym zakresie procedury dialogu i koncyliacji określonej tak w art. 6, jak i art. 16 rozporządzenia wykonawczego?

Ponadto skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ zaskarżony wyrok wydano na podstawie przepisów krajowych, zamiast na podstawie mających pierwszeństwo przepisów unijnych. Naruszony przy tym został art. 288 akapit 2 TFUE, zgodnie z którym rozporządzenie jako akt prawny o zasięgu ogólnym wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowany we wszystkich Państwach Członkowskich. W sprawie został naruszony przede wszystkim art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, ponieważ Sąd Apelacyjny uznał, że milczenie *Socialnej Poistovnej* po ustaleniu tymczasowego ustawodawstwa polskiego, wbrew dyspozycjom art. 13 rozporządzenia podstawowego i art. 14 rozporządzenia wykonawczego, można poczytać jako należyte zrealizowanie procedury koncyliacji i

porozumienia między instytucjami właściwymi, podczas gdy skarżący w dalszym ciągu dysponuje ważnym tytułem do ubezpieczeń na Słowacji z tytułu zawartej umowy o pracę, a postępowanie w sprawie jej ewentualnego wykluczenia z tego systemu zostało zawieszone z uwagi na nieprawidłowo ustalony stan faktyczny. Ograniczając współpracę instytucji właściwych do jednej tylko czynności, organ rentowy zobowiązany był przynajmniej do uzyskania informacji, co do aktualności zgłoszenia skarżącego do słowackiego systemu w spornym okresie.

W skardze kasacyjnej zawarto także wniosek o zadanie pytania prejudycjalnego do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, wskazując na art. 267 akapit 3 TFUE i istotne wątpliwości co do rzeczywistej treści art. 5, art. 6 oraz art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie na jego rzecz od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), istnieje potrzeba wykładni „przepisu budzącego poważne wątpliwości” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje

się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451). W sytuacji, gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku, gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Wobec wskazywanych w skardze kasacyjnej zagadnień prawnych i potrzeby wykładni przepisów prawa, należy stwierdzić, że zagadnienia prawne w niej powoływane w istocie sprowadzają się do odmiennej oceny ustaleń faktycznych sprawy, w której miały zastosowanie przepisy wspólnotowej koordynacji. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12 (OSNP 2014 nr 3, poz. 47), z art. 1 pkt a rozporządzenia podstawowego, do celów stosowania

rozporządzenia określenie „praca najemna” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce. Istotne jest zatem, że skarżący wszedł w stosunki ubezpieczenia społecznego o charakterze transgranicznym przez jednoczesne wykonywanie działalności w różnych państwach i konieczne było zbadanie, czy spełnia warunki ubezpieczenia ustanowione przez system zabezpieczenia społecznego w prawie krajowym wskazanym przez normy kolizyjne jako właściwe (por. wyrok ETS z dnia 15 grudnia 1976 r., C-39/76, L.J. Mouthaan, OCR 1976, s. 1901, wyrok TSUE z dnia 10 marca 2011 r., C-516/09, T. Borger, C 139/8, Dz.Urz. UE 2011/C 139, poz. 11). W tym wypadku organ ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania skarżącego był uprawniony do wskazania ustawodawstwa właściwego stosownie do art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 68/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 300). Nie miał natomiast kompetencji do oceny zaistnienia stosunku ubezpieczenia w sensie prawnym. Ocena ta mogła nastąpić wyłącznie na podstawie wskazanych przez normę kolizyjną przepisów miejsca świadczenia pracy i być dokonana tylko przez organ władny te przepisy stosować. Ze względu na różnice między ustawodawstwami krajowymi co do określenia przedmiotu ubezpieczenia społecznego wprowadzono zasadę, że uwzględnianie okoliczności lub wydarzeń mających miejsce w jednym państwie członkowskim nie może w żaden sposób sprawiać, iż właściwym dla nich stanie się inne państwo ani że będzie się do nich stosować jego ustawodawstwo (pkt 11 preambuły rozporządzenia podstawowego). Określenie ustawodawstwa właściwego wskazującego na instytucję miejsca świadczenia pracy najemnej wyłącza ocenę przez instytucję miejsca zamieszkania, czy stosunek prawny będący podstawą objęcia ubezpieczeniem społecznym w kraju świadczenia pracy jest ważny według prawa miejsca zamieszkania ubezpieczonego. W powołanym wyżej wyroku, Sąd Najwyższy uznał, że nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w

systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia podstawowego dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa. Nie może budzić wątpliwości, że instytucja miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o ustalenie ubezpieczenia społecznego w innym państwie może powziąć wątpliwości co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, lecz trzeba podkreślić, iż może chodzić jedynie o wątpliwości co do określenia ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego, czyli niepewności co do tego, czy osoba wnosząca o ustalenie prawa właściwego jest objęta systemem zabezpieczenia społecznego w więcej niż jednym państwie członkowskim. Wątpliwości tych instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy nie może sama rozstrzygać, lecz musi dostosować się do trybu rozwiązywania sporów co do ustalenia ustawodawstwa właściwego wskazanego w szczególności w art. 6, 15 oraz 16 rozporządzenia wykonawczego, które nakazują zwrócenie się – w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności – do instytucji innego państwa członkowskiego. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe.

Taki sposób procedowania był w rozpoznawanej sprawie zastosowany, a to że nie przyniósł rozstrzygnięcia akceptowanego przez skarżącego, nie oznacza, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne wymagające ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego lub że istnieje potrzeba wykładni wskazanych przepisów prawa. Ponadto nie może zniknąć z pola widzenia, że w prawie unijnym dotyczącym koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, o zastosowaniu przepisów nie decyduje samo dopełnienie formalności w rodzaju złożenia wniosku lub zarejestrowania się w systemie ubezpieczeń społecznych, lecz rzeczywiste spełnienie przesłanek zastosowania poszczególnych przepisów wchodzących w grę w danym stanie faktycznym. Podobnie w wyroku TSUE z 13 lipca 2017 r. C-89/16 Radosław Szoja w punkcie 42 przypomniano, że normy kolizyjne zawarte w rozporządzeniu podstawowym mają wobec państw członkowskich charakter bezwzględnie wiążący a osoby objęte systemem zabezpieczenia społecznego

i podlegające zakresowi stosowania tych przepisów nie mogą niweczyć ich skutków przez posiadanie możliwości podjęcia decyzji o rezygnacji z podlegania im. W wyroku tym potwierdzono również prawidłowość sposobu zastosowania mechanizmu współpracy organów rentowych dwóch różnych państw członkowskich oraz zawarcie przez nie porozumienia w przedmiocie marginalnej oceny pracy wykonywanej w innym państwie członkowskim przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą w państwie członkowskim miejsca zamieszkania (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2016 r., I UK 370/15, LEX nr 21666375 czy z dnia 18 stycznia 2017 r., III UK 42/16, LEX nr 2238234 z glosą D. Dzienisiuk). Z kolei w wyroku z dnia 10 maja 2017 r., I UK 456/16 (LEX nr 2352167), Sąd Najwyższy uwypuklił, że choć wydanie decyzji o ustaleniu ustawodawstwa właściwego musi poprzedzać wymagana przez art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego procedura, to ustawodawca unijny nie nadał jakiejś instytucjonalnej formy "wspólnemu porozumieniu", o którym mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego. Zatem "wspólnie porozumienie" może polegać na poinformowaniu przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy najemnej o swoim stanowisku odnośnie do nieistnienia ważnego tytułu do ubezpieczenia społecznego na terytorium jej państwa; wydaniu przez instytucję właściwą miejsca zamieszkania decyzji w indywidualnej sprawie (o charakterze tymczasowym - w trybie art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego) o stosowaniu ustawodawstwa krajowego i zaakceptowaniu tej decyzji przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy przez niewniesienie zastrzeżeń - art. 16 ust. 3 *in fine* rozporządzenia wykonawczego.

Natomiast odnośnie do powołanej przez skarżącego oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy wskazać, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na tę przesłankę powinno zawierać odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Należy także zauważyć, że twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej autor skargi wiąże z naruszeniem tych samych przepisów prawa materialnego, z którymi łączy występowanie przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Taka konstrukcja

uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (także pkt 2) i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałyby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964). W postanowieniu z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13 (LEX nr 1430990), Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawa) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., II PK 158/08 (LEX nr 738506), przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną podziela przedstawione wyżej stanowisko judykatury w zakresie omawianej kwestii. O oczywistej zasadności skargi nie przekonują także twierdzenia uzasadnienia wniosku o naruszeniu art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji. Wbrew temu, co twierdzi się w uzasadnieniu wniosku, Sąd drugiej instancji rozpoznawał apelację skarżącego od wyroku Sądu pierwszej instancji z zachowaniem reguł określonych w przepisach art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c.; uwzględnił przy tym zarzuty apelacji, czemu dał wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Z powyższych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego po myśli art. 98 § 1 k.p.c.